

Socialdepartementet

Remiss av Slutbetänkande (SOU 2022:6) Hälsa- och sjukvårdens beredskap – struktur för ökad förmåga

Linköpings universitet (LiU) har beretts tillfälle att yttra sig över Slutbetänkande (SOU 2022:6) Hälsa- och sjukvårdens beredskap - struktur för ökad förmåga och lämnar följande synpunkter.

Linköpings universitet ser positivt på att öka inslagen av katastrofmedicin inom läkarutbildningen. De senaste årens utveckling pekar tydligt på detta behov. Dock menar vi att de föreslagna förändringarna av examensmålen inte är rätt väg att gå.

Styrningen av svenska högskoleutbildningar bygger på relativt övergripande examensmål där det sedan är lärosätets uppgift att tolka dessa på detaljnivå. Lärosätet förväntas göra det bland annat utifrån det aktuella kunskapsläget och andra förändringar i vår omvärld. Ett sådant system möjliggör en stabilitet i utbildningarnas examensmål kombinerat med en flexibilitet till anpassning till nya behov. De föreslagna examensmålen leder till att steg tas bort från denna uppdelning och mot en ökad detaljstyrning av högskolan. Examensordningen blir då en kombination av mer övergripande mål som arbetats fram i ett sammanhang och några detaljerade mål som i princip likaväl skulle kunna ha varit formulerade för kursnivån.

Specifikt kan sägas om de föreslagna målen:

- *”Visa förmåga att självständigt diagnostisera individers omedelbara behov av vård och inleda behandling av akuta livshotande tillstånd.”*

Detta mål är olyckligt formulerat. Inom professionen diagnostiserar man inte ett behov av vård. Ett mer korrekt verb vore *identifiera*. Dock fungerar det då inte språkligt eftersom det är nödvändigt att diagnostisera tillstånd ingår i målet. Vi menar dessutom att *”identifiera behov av vård”* ingår i den ursprungliga målformuleringen och ser därför inte något behov att ändra detta mål.

- *”Visa förmåga att bedöma grupperns vårdbehov under katastrof- och masskadesituationer samt initialt prioritera och behandla tillstånd under sådana situationer.”*

Vi menar att detta mål har lagts på en alltför hög nivå för läkarutbildningen på högskolenivå. Det är nödvändigt med några års erfarenhet av läkararbete för att kunna nå det föreslagna målet. Vi efterlyser en genomtänkt progression genom läkarens hela utbildning av läkarens förmåga att hantera katastrofscenarier. Detta inbegriper då också BT- och ST-nivå samt även fortbildning efter specialisering. Vi menar att det på högskolenivå är rimligt i stället med ett kunskapsmål som berör de aspekter som lyfts i det föreslagna målet. Detta hindrar inte att studenter bereds möjlighet att träna, men att de kommer att examineras med avseende på kunskapsmål. Därmed garanterar läkarexamen att det finns en gemensam bas för vidare träning. Exempelvis skulle det befintliga kunskapsmålet ”*Visa kunskap om patientsäkerhet, kvalitet och prioriteringar i hälso- och sjukvården samt om metoder för att utvärdera medicinsk verksamhet*” kunna kompletteras för att täcka kunskaper om prioritering under katastrof- och masskadesituationer. Vi menar därför att en förändring av examensmålen för läkarexamen bör beredas vidare med syfte att komplettera något av kunskapsmålen. Vi ser gärna att det görs i samråd med företrädare för läkarprogrammen.

Sammanfattningsvis menar Linköpings universitet därför att de föreslagna förändringarna av examensmålen inte bör genomföras. I stället bör frågan beredas vidare med syfte att komplettera något kunskapsmål så att det täcker kunskaper om prioritering under katastrof- och masskadesituationer.

Handläggningen av beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av dekanen vid Medicinska fakulteten, Lena Jonasson, efter föredragning av universitetslektor Helén Marklund. I ärendets beredning har även programansvarig för Läkarprogrammet, biträdande professor Éva Tamás deltagit.

Lena Jonasson

Helén Marklund

Sändlista:

Socialdepartementet
Fakultetsledningen
Medfak-kansliet
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Dokument- och arkivenheten (original)